

ladsz tovább,
 eske is kerül-
 olvasótársaid
 nestebb ten-
 rü táját már
 rem; ez idő
 magamat,
 da. — Unger
 tudok eliga-
 sul, hogy ti
 közéshez. —
 kat: adnám
 ti dolgoza-
 — én lega-
 ha beküld-
 azt, hogy
 pályaművek
 nak itélni?
 természet-
 mint ezt a
Fried Ella
 Ferinek és
 feljebb száz
 et kétséges;
 em. Nehány
 az effélet
 najszályira
 oly kedves
 nem felt. De
 odát hogy
 íved? Ilyes-
 bírálóknak,
 y a pályázó
 n kis nagy-
 edet, meg-
 mert még
 gy hiszem,
 fog. Üdvö-
 agyon kel-
 m rá, hogy
 en van írva
 es, valahol
 inton vál-
 ak színre,
 zalmát és
 : Pfeifer
 kertésznők
 k: Weisz
 s Amália,
 ula, Julis,
 Schwartz
 Schubáky
 tétel, Koch
 Ibolyka,
 Fleischer
 ét szere-
 : s e mel-
 3 frt 30
 termekte-

HAZAFELÉ. (Lásd a 151. lapon.)

XLV. kötet, 10. szám. Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1893. szeptember 3-án.
 Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

MIKOR ÉN KIS NAGYBÁCSI VOLTAM.

— Elbeszélés. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

MEGVIRRADT a nap, melyre any-nyit készülődtünk s én meg Mimike már korán reggel türelmetlenül jártunk-keltünk, mintha mindjárt kezdődnie kellene a vendégségnek. Pedig még nagy idő volt odáig, mert az árvák csak délután érkeztek. De akkor aztán megjöttek pontosan.

A leánykák kocsin jöttek, de a fiuk gyalog vonultak be, katonás rendben, még pedig zenezóval. Volt nekik saját zenekaruk is, melynek tagjai az árvák sorából kerültek ki. Ugyancsak bámultam, mikor megláttam a gyerekbandát és hallottam, mily szépen fujják a Rákóczi-indulót, mialatt az egész csapat bevonult az udvarunkra. Csakugyan olyan remekül fujták-e, nem tudom s ha ma visszagondolok rá, néminemű kétségem támad, hogy talán csak nekem tetszett az akkor olyan csodaszépnek. De az mind-egy, akkor szörnyű módon tetszett, nemcsak nekem, hanem Mimikének is, annál inkább, mert mi bizony egyikünk sem értettünk semmiféle hangszerhez.

A bevonulás után legelőször is egy kis pihenő következett, mert a fiuk nagyot gyalogoltak a forró napon. Kaptak frissítőt és csakhamar készek voltak a játékra.

Ekkor aztán megindult a multság s ebben én és Mimike voltunk a főrendezők. Az udvar, kert, mező visszhangzott a vigyereksereg zajától, volt labdázás, versenyfutás és minden kigondolható játék; csakinkat is elővezettük s a ki akart, nyargalászott. Pompásan telt az idő s ha én és

Mimike örvendeztünk, úgy gondolom, árva vendégeink is nagyon meg voltak elégedve.

Egyik csapat, kifáradva a sok futkosásban, a gazdasági udvarba nyitott be. Ott is elkalauzoltuk őket s Mimike a tyukoknál, pulykánál szolgált magyarázatokkal a leánykáknak, míg én a lovakat mutogattam meg a fiuknak. Ugy mellesleg megnéztük a sertésólat is, melyben egy hatalmas öreg kocza volt nyolcz apró malaczával. Épp az etetés ideje volt s nagyon jól mulattunk rajta, mikor a kis malaczkok visitva, dulakodva versenytgtek a vályunál, hogy ki habzsolhat be többet; az öreg sertés nagylelkű engedékenységgel tűrte, hogy a kicsinyek egészen belemásszanak a vályuba, alig eresztve őt hozzá az eleséghez. Dicsértük is, hogy milyen jó mama s én büszkén magyaráztam, hogy ez nagyon jeles fajta sertés, Dini sógor nagyon nagyra tartja.

Illően megbámulták, aztán odább mentünk s nem gyanítottam, hogy ez a jeles ritka rőfögő állat mi mindennek lesz még az okozója.

Mikor már jócskán belefáradtunk a játékba, következett a multság egyik főpontja: a nagy ozsonna. A kert árnyas fái alatt voltak a hosszú asztalok fölterítve s mindenféle jóval megrakva. Én és Mimike nem ültünk le, hanem a házi urfi és házi kisasszony kötelességét végeztük nagy kedvvel és buzgalommal. Körülhordoztuk a süteményt, gyümölcsöt és egyéb csemegét, kínálgattuk vendégeinket (Lásd a képet a 149. lapon.) s mondhatom, nagy gyorsan ürült is a tál, kosár; vendégeink nem czeremoniáztak, hanem szaporán hozzálátak, nekünk pedig nagy gyönyörüségünk telt benne.

Ozsonna után egyes csapatok újra játékba fogtak, de a legtöbben már inkább pihengettek. Az árva fiuk zenekara pedig sorakozott és hangversenyt rendezett. Én és Mimike is a zenét hallgattuk, mert az ozsonna előtti sok futkosás meglehetősen kifárasztott; de meg ilyen zenekari hangverseny nekünk nagy gyönyörűség is volt.

A kis banda javában játszott, mikor egyszerre csak váratlan baj zavarta meg a mulatságot. Sikoltozás hangzott, maga a zenekar is szétfutott, itt egy leányka visított rémülten, ott egy fiú vágódott el sebes futtában végig a földön; általános lett a zavar és felfordulás.

Mi történt? Bizony semmi nagy veszedelem s én mikor észrevettem, mi a baj, inkább még nevettem rajta. Az a jeles ritka nagy sertés, melyet oly büszkén mutogattam, valamiképp kiszabadult az óljából és odatért a kertbe. Itt azonban, úgy látszik, nem volt kedvére a mulatság. A gyerekbanda muzsikáját találta-e olyan rossznak, hogy megvadult tőle, vagy az ide-oda mozgó sok gyerek nem volt-e inyére, nem tudom; elég az, hogy nagyokat rőfögve iramodott hol jobbra, hol balra. Az árva gyerekek, nem lévén szokva ilyen falusi jószághoz, szörnyen megijedtek, azt hitték, hogy a jámbor kocza valami veszedelmes állat. Sikoltozva futottak tehát ide-oda, elestek, sikongtak s mindezzel csak még inkább megriasztották az öreg sertést, mignem az végre kitalált a kert ajtaján, csak hogy nem azon, a melyen bejött, hanem az országútra nyíló kis ajtón, mely most szintén nyitva volt. A sertés gyorsan futott az országúton végig.

— Ejnye az a haszontalan állat! mon-

dám. Még bizony világgá szökik és veszendőbe megy.

— Jaj, azt ne engedjük! szólta Mimike. Nagyon haragudnék apácska, hogy elriasztottuk.

— De mi nem tehetünk semmit.

— Dehogyan nem. Itt van a csacsink, meg van nyergelve. Utólérjük, haza hajtjuk.

— Hagyjuk azt, Mimike. Mamacskaéknak nem volna kedvökre.

— Már ugyan miért ne! Hiszen nyargalunk máskor csupa mulatságból is, most legalább hasznos teszünk. Különben, ha félsz, hát maradj. Én megyek.

Elképzelhetitek, hogy valamire való nagybácsi nem viselheti azt el, hogy a csöpp unokahuga megszegyenítse. Természetesen azt feleltem tehát:

— Nem félek biz én, már hogy félnék? De a csacsira csak te ülhetsz fel.

— Persze. Te meg mellettünk futsz... jól tudsz futni. És ha elfáradsz, akkor majd te ülsz a csacsira és én futok gyalog.

Azt előre tudtam, hogy erről szó sem lehet. Már ugyan hogy engedhetem volna gyalog futni Mimikét? De azt is beláttam, hogy ezt a vig napot meg kell menteni attól a veszedelemtől, hogy Dini sógornak kára legyen. Iziben fölsegítettem tehát Mimikét a csacsi hátára s megindultunk.

A mint kiértünk az országútra, még láttuk a megriadt koczákat, mely már jó messzire szaladt. Futottunk teljes erőnkben, én is, a csacsi is. Annál inkább futottunk, mert egy kanyarulatnál elvesztettük szemünk elől a szökevényt.

— Csak előre! kiáltám nekitüzesedve. Ha már megindultunk, ne járjunk hiába!

Jól győztem a futást, de néhány percz mulva már mégis fogyni kezdett a lélekzetem.

Kissé lassítottam a lépéseimet, a csacsinak is lassabban kellett lépegetnie.

— Álljunk meg egy kicsit, mondtam aztán. Nézegetssünk szét... hátha letért az utról?

Nézegettünk jobbra, balra, de rőfögő szökevényünknek semmi nyomát sem láttuk.

— Oh, nem áll az meg olyan hamar, szólt Mimike. Nagyon neki iramodott.

— Akkor hát fussunk tovább.

Futottunk, magunk sem tudtuk, mennyi ideig. De végre ismét meg kellett állnunk, mert most már igazán nem bírtam tovább.

— Pihenjünk, mondtam. És az országuton már hiába is keressük... nézd, innen messzire belátni az utat... de a mi szökevényünket nem látni. Letért a mezőre.

— Keressük hát a mezőn.

Nos, hát kerestük a mezőn. Ez kellemesebb volt, mint a poros országuton való nyargalás, de a sikere csöppet sem volt nagyobb. Bolyongtunk jobbra-balra, míg nem egyszerre, amint egy domb tetejéről nézegettünk szét, szemembe tünt — nem a rőfögő szökevény, hanem a nap, mely már nagyon nyugovóra járt.

— Mimikém, most már mégis abba kell hagynunk a keresést. Nézd, a nap mindjárt leszáll, este lesz, haza kell mennünk.

— Csakugyan! No, hát menjünk haza.

Ezt elhatároznunk nagyon könnyű volt, de megtenni annál nehezebb. Mert amint indulni akartunk, azt vettük észre, hogy nem tudjuk, merre kell indulnunk. Aggódva, habozva mondtam:

— Hm... merre is menjünk? Soha sem jártam ezen a helyen... nem tudom, hol vagyunk.

Mimike elsápadt.

— Oh! eltévedtünk? Jaj, ha nem találnunk haza...! Ha elveszünk!

Magam sem voltam valami nagyon hősi hangulatban, de éreztem, hogy biztatnom kell a kicsikét.

— Oh, ne félj semmit, Mimikém. Nagyon messze nem lehetünk házunktól, hiszen én gyalogosan kísértelek, hát messzire nem juthattunk.

— Igen, de nagyon futottál! Oh, minék is jöttünk! Én vagyok az oka, én akartokodtam!

S a jó Mimike könyezni kezdett.

— Ne sirj no! Dehogy vagy te az oka! Én vagyok az oka, nem kellett volna beleegyeznem. De már megesett, most arra kell törekednünk, hogy haza jussunk.

Találgattuk, merre lehet a házunk; de minél tovább találgattuk, annál inkább meggyőződünk, hogy éppenséggel nem tudjuk. És annál nagyobb lett a félelmünk és aggódásunk. Csak a csacsi maradt meg az ő böles nyugalomban s arra használta a mi hosszas tanakodásunk idejét, hogy jóízűen harapdálta a füvet. Persze, neki ilyképen megvolt a vacsorája, az éjjeli nyugodalmát pedig nem féltette, mert a puha pázsiton kényelmesen elheverészett volna ilyen meleg nyári éjszakán. Nekünk azonban haza kellett iparkodnunk. Már eddig is bizonyosan keresnek; hát még ha beesteledik!

— Valamerre mégis csak indulnunk kell, mondtam. Tudod, Mimike, sokszor olvastuk, hogy a házi állatok messzi földről haza találhatnak. Legokosabb lesz, ha rábizzuk a csacsira, hogy menjen, a merre akar.

Mimike sem tudott okosabbat. Meghúzta tehát a kantárt és megindítottuk a csacsit.

Nem mondhatnám, hogy a csacsi mindjárt kezdetben nagyon méltónak mutatkozott volna beléje helyezett nagy bizalmunkra. Alig ment néhány lépést jobbra, már oldalt fordult és ment balra, azután meg akart állani, hogy a legelészést folytassa; mikor pedig ezt nem engedték, megfordult és visszatért oda, ahonnan pár perczel előbb megindultunk. Itt hatalmas lázásba kezdett, aminek mi eleinte megörültünk. A csacsi bizonyosan jelt ad, segítséget hív. És a mekkorát ordított, meghallhatják fél mértföldnyire is.

De úgy látszik, nem hallották meg vagy nem ismertek rá a hangjára, mert hiába vártunk még jó ideig, nem jött senki, nem felelt senki. Ujra nógattuk tehát indulásra. Meg is indult.

— Hm! Most éppen ellenkező irányba megy, mint a merre először indult, mondtam kétkedve.

— Igen, de hátha most jutott eszébe igazán, merre kell mennie? szölt Mimike.

— Meglehet. Már most csak bizzunk meg benne.

A csacsi ezuttal határozottabb léptekkel ment előre, nem is álldógált meg, hanem mindig egyenesen haladt. Így megint nagyon meg voltunk elégedve s örvendezve mondogattuk:

— Most már jól van, most már siet egyenesen haza felé.

Erre a hitre kivált nekem volt nagy szükségem, mert bizony - bizony már ugyancsak

nehezen emelgettem a lábaimat. Több órája mult, hogy folyvást talpon voltam s ha különben győztem is a futkosást, de már

... KINÁLGATTUK VENDÉGEINKET. (Lásd a 146. lapon.)

ez több volt az elégnél. Megfogtam a csacsi kantárját, hogy ne menjen sebesebben, mint a hogy én lépést tudok vele tartani. Mimike jól látta, hogy fáradt vagyok s újra meg újra ajánlotta, hogy üljek föl a csacsira, most már ő fog gyalogolni. De hát ezt persze nem fogadhattam el.

— Nem lehet az, Mimike. Nagyon rossz itt járni ezen a hepehupás mezőn. Magam is alig bírom, minduntalan megbotlom. Már csak menjünk így tovább. Hiszen a csacsi bizonyosan jó irányban megy.

Ezt még folyvást erősen hittük, ámbár még sehogysem tudtunk ráismerni a falunk határára. Ujra meg újra szétnézegettem, de nem láttam ismerős dombot, völgyet, mezőt; pedig a magunk határát sokszor bejártam, jól ismertem. De azzal biztattam magamat, hogy a szomszéd határba tévedtünk, ahol még nem jártam; jussunk csak közel a mi falunkhoz, majd mindjárt tudni fogom én, merre van a legrövidebb út hazáig. Csak be ne esteledjék addig nagyon, mert sötétben bajos lesz ráismerni a tájra.

Az esti szürkület pedig mindinkább rábocsátkozott a tájra. A nap már lenyugodott s az esti félhomályban már csak rövid távolságra lehetett látni. Ez különben nem sokat rontott a dolgunkon. Akár közletről, akár távolról néztem, mindig csak ismeretlennek találtam a vidéket; de hát a csacsi bizonyosan tudja, mit csinál, mert szaporán halad előre. Mimike is csak ebben bizhatott, ámbár most már nagyon szótlanná lett. Csak azt láttam, hogy nagyon halavány. Mióta beesteledett, mindinkább nőtt a félelme. Nagy sokára megszólalt egyszer:

— Ugy-e ... jó irányban visz a csacsi? kérdé.

— Bizonyosan! felelém. Oh, az állatoknak nagyon biztos ösztönük van. Ugy-e csacsikám, te jól tudod, merre mégy?

A csacsi persze nem felelt, csak ment szaporán tovább. Végre sűrű bozóthoz ért és feltűnően mozgatta a fülét. Mi is figyelmesekké lettünk. A bozót mögül mintha beszéd hallatszott volna.

Nem is csalódtunk. Csacsink keresztül törtetett a bokrokon, aztán hirtelen megállt, mintha kételkednék, vajon jó helyre jutott-e?

Ebben bizony kételkedhetett is. A bokrok tövében valami sátorféle állt, félig egy rozszant kis szekérre, félig egy karóra kifesztve. A sátor előtt tűz égett s mellette egy izmos, szakálás férfi ült két siheder fiúval. Kissé odább egy asszony állt és nagy figyelemmel nézett valamit, ami a földön feküdt és mindenféle ócska ronggyal, kendővel volt betakarva.

Mondhatom, csöppet sem találtam biztatónak ezt a társaságot. Hamarjában nem tudtam, rablók-e vagy kóbor cigányok, vagy pedig vándor komédiások; mindenkép gyanusnak tetszett, s szerettem volna gyorsan odább állani. Rángattam is a csacsi kantárját, hogy gyorsan odább tereljem. De már későn. A tűz mellett ülő férfi meglátott, gyorsan fölkel s ott termett mellettünk. Aztán megfogta a csacsi kantárját és oda szólt az asszonynak:

— Nézd csak, anyjuk, milyen derek erős csacsi!

(Folytatása következik.)

H A Z A F E L É.

(Képpel a czimlapon.)

»HOL vagy, Tinka, hol vagy már?
Az idő későre jár!
Jöszte, haza kell már menni,
Hűvös szél kezd lengedezni,
S otthon jó ozsonna vár!«

Ámde Tinka nincs sehol,
A kis hamis bujdokol.
Sűrű bozót eltakarja
S ott titkon nevetve hallja:
»Ugyan hol vagy, Tinka? Hol?»

De a bozót kicsiny. Kár!
Szemes Janka rátalál.
Tinka duzzog. »Hagyj még itten,
Olyan jó a puha fűben.
A nap még magasan áll!«

»Nem, nem! Hűvös már az est,
Haza, haza egyenest!
Elég volt a madárdalból,
Sétálásból, virágokból,
Jöhetsz haza örömet.«

Nem örömet, de megyen
Mert hát ugyan mit tegyen?
Viszik, ha nem megy magától.
Azért tehát inkább így szól:
»De jó ozsonna legyen!«

VADGALAMBOK FÉSZKE.

(Képpel a 152. lapon.)

KINE szeretné a kedves, kecses, szelid galambot? Akár falun élünk, akár városban, mindenütt halljuk kellemes bugását, turbékolását. Otthon van ő mindenütt, ahol az ember. Még a lármás fővárosban, Budapesten is, ahol százezer nyi nép nyüzsgő az utcákon, ezernyi kocsi robog és dübörög, még itt is tanyát ütnek egy-egy templom magas falai közt s onnan le-leszállnak az utcára, barátságosan pislogva okos szemecskéikkel, mintha mondanák:

— Ugy-e, nem bántotok minket?

És ha kisétálunk messze a csöndes erdőre, egyszerre csak ott is fölhangzik a szelid bugó hang.

— Ahá! galamb van itt!

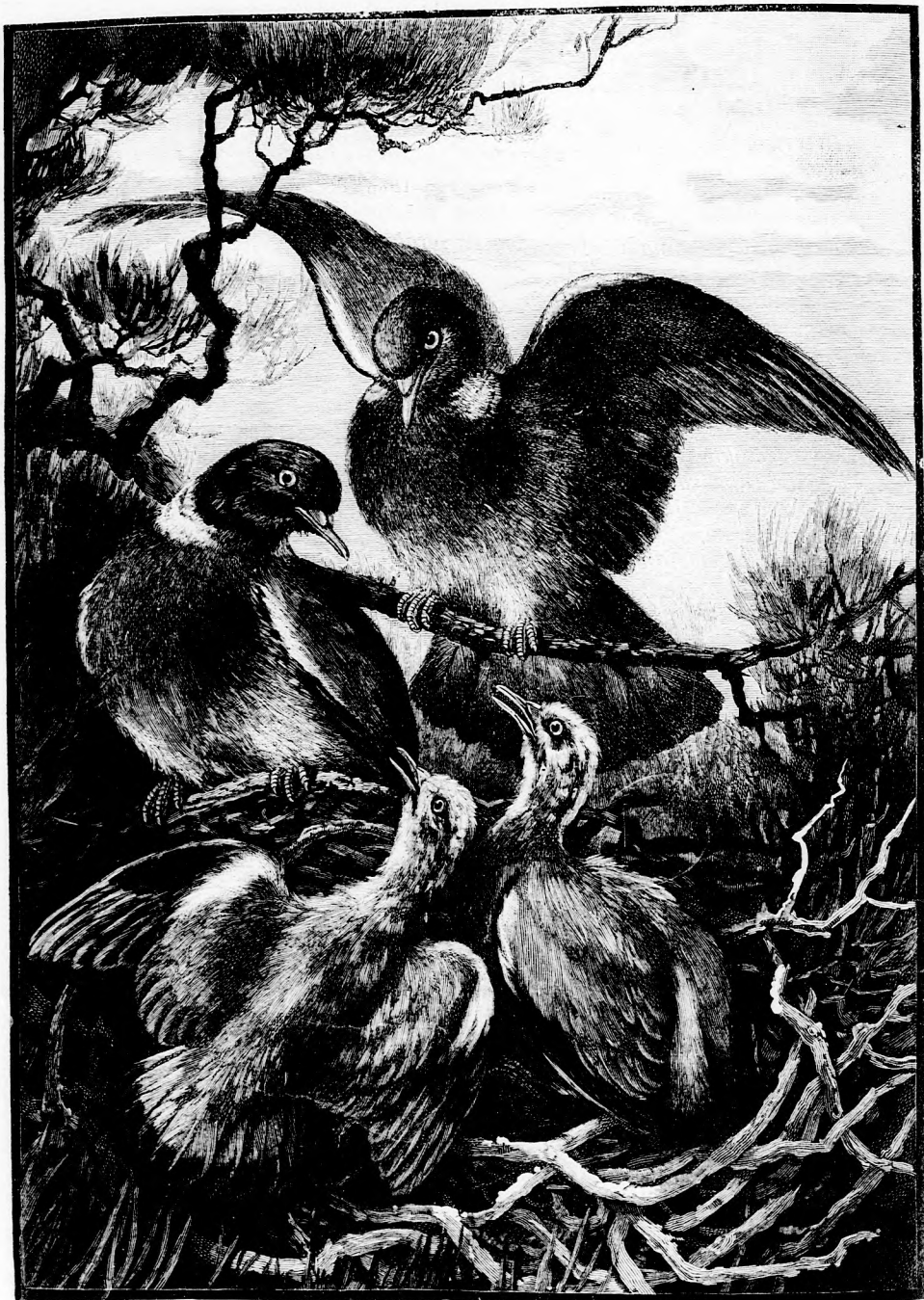
Igen, de vadgalamb. A mi szelid házi galambunk dehogy ütne tanyát a vadon erdőben! Ott lakik azonban atyjafia, a vadgalamb, aki azzal dicsekszik, hogy voltaképp ő az igazi ősi galamb, tőle származnak a többi galambfajok, melyek aztán, persze régesrégen, megszelidültek és most már az ember háza táján élnek.

Amennyire szereti a szelid galamb az emberlakta helyet, épp annyira kerüli a vadgalamb. Igazi vad. Az erdő legcsöndesebb, rejtett zugát keresi föl és ott rak fészket. Ez a fészkek, mi tagadás benne, éppenséggel nem remekmű, csak úgy hanyagul van kis galyakból, vastag növény szákból összeróva, szinte csoda, hogy egy-egy nagyobb szélroham ki nem sodorja belőle a galamfiókat. No, de ugye a hogy mégis csak megvannak benne s az öregek, ha már kényelmes fészket nem építettek, legalább arról gondoskodnak, hogy a kicsinyek ne éhezzenek.

Ez pedig nem csekély gond és fáradtság az öreg galambpárnak. Mert a fiókák nem afféle csöpp jószágok, mint a kis dalos madarak kicsinyei, hanem ugyancsak jó étvágyu nagy ficzkók. De a tolluk, szárnyuk csak lassan nő s az öregek sokáig kénytelenek őket táplálni.

Mire a nyár véget ér, a fiatal vadgalamb megtollasodik s kiröpül a fészkekből. S alig próbálkozott pár napig, már pompásan tud röpködni, csak oly jól, mint az öregek, azok pedig híresek, mert csak kevés madár van, mely oly sebesen és oly kitaróan tudna röpködni, mint a vadgalamb. Ózskor aztán hasznát is veszik és neki indulnak melegebb hazába, honnan csak tavaszkor térnek vissza.

Ebben is különbözik szelid galambunk vad atyjafiától. Mikor a vadgalamb elvándorol, szelid rokona csak a dűczba húzódik be s onnan nézi, hogy zuhog az őszi eső.

VADGALAMBOK FÉSZKE. (Lásd a 151. lapon.)

SOK A JÓBÓL IS MEGART.

— Két képpel. —

ÍG GYEREK volt Palika, reggeltől estig ki nem fogyott a játékból és tréfából. Tulajdonképen még este sem hagyta abba, mikor lefeküdt. Mert a mint elaludt, mindjárt arról álmódott, hogy vigan játszik és jó kedve van. Mikor aztán fölébredt, rajta volt, hogy nappal legalább is olyan jól mulasson, mint az éjjel álmában.

Az nem is hiba, ha valakinek jó kedve van. És Palikának mért ne lett volna? Nem volt semmi baja, semmi gondja, még iskolába sem járt, tehát az ábéczén sem törte a fejét. Annál inkább törte olyan játékokon, melyekre a mama egyszer-másszor már azt mondta:

— Jó, jó, ha vigan vagy, csak pajkos ne légy. Mert sok a jóból is megárt.

No, már ezt csakugyan nem hitte el Palika és mert nem hitte, nem is tartotta eszében.

Akkor sem gondolt rá, mikor egy napon a kis Birikével játszózatott s látták, hogy Esztike a vödörrel és az öntöző kannával jön ki a házból.

— Mit csinálsz, Esztike? kérde Birike.

— Megyek öntözni, locsolni, mert a Lidi szolgáló nem ér rá, elvégzem helyette.

— Mit fogsz locsolni?

— Először a virágokat, aztán az új vásznat, mely amott van kiterítve a napon.

— De hát minek?

— Oh te kis buksi! Mert a virág a víztől nő nagyra, a vászon pedig szépen megfehéredik tőle.

Esztike odább ment dolgára, a kicsike Birike pedig tűnődve mondá:

— Beh kár, hogy minket is nem lehet így locsolni! Milyen jó volna, ha gyorsan nagyra nőnénk!

Palika mindjárt kész volt a játékkal.

— Ki mondja, hogy nem lehet? De bizony lehet. Én mindjárt meg is mutatom. Már én többé kicsiny nem leszek, veled többé nem is játszom. Iziben nagyra nőök, aztán beállok huszárnak.

Birike hamarosan nem tudta, higye-e vagy sem. Palika azonban komolyan dologhoz látott. Levetette cipőjét, harisnyáját, felgyürte a nadrágját és így szólt:

— No most már megyek. Esztike épp a vásznat kezdi öntözni, ott jól meglocsolatom magamat. Te innen messziről nézheted. Meglásd, milyen hirtelen nagyra nőök!

Most már semmi kétsége sem volt Birikének, hogy csakugyan úgy van, úgy lesz a dolog. Nézte, leste tehát a nagy eseményt.

Annál kevésbé várta Esztike. Szorgosan végezte mint jó kis gazdasszony a dolgát és épp oda érkezett a kiterített vászonhoz, mikor a poros uton keresztül oda nyargalt Palika is és egyenesen a vászonra ugrott.

— Vigyázz, Palika! A vászonra léptél!
 — Tudom, épp azt akartam.
 — De én a vásznat öntözni fogom, rád loccsan a víz.

— Azt is tudom, azt akarom.

Esztike azt hitte, hogy Palika csak évődik. Majd odább ugrik, ha csakugyan kap vizet a lábára. Végig locsolta tehát a vásznat s épp odazudította a vizet Palikának a lábaira. De Palika ettől sem ijedt meg. A víz nem volt hideg, még bizony kellemes is volt ez a kis hideg zuhany.

Ott ugrált, tánczolt tehát folyvást az öntöző kanna előtt. Esztike eleinte fréfára

vette a dolgot, de lassanként komolyabban integette Palikát.

— Ne taposd össze a vásznat! Pecsétet kap a fütől... összegyűrődik...

— Sebaj, felelé Palika kacagva. Majd kimossák.

— De magad is csupa víz leszel... a ruhád pocsékká ázik.

— Majd megszárad.

— Ugyan no, Palika, elég volt már! Mit akarsz ezzel a pajkoskodással?

— Nagyra akarok nőni. Amott várja Birike, hogy hamarosan megnőjjelek. Megígértem neki.

Birike várta is egy ideig, de mikor a dolog nem ment olyan gyorsan, mint hitte, a házból pedig a mama hangját hallotta, hogy menjenek oszonnálni, hát úgy okoskodott, hogy majd meglátja ő később is a nagyra nőtt Palikát, de az oszonnát nem szabad elszalasztani. Megindult tehát befelé.

— De nini! Itt a Palika czipője, harisnyája. Ennek ő már nem veheti hasznát, ha nagyra nőtt. Beviszem.

Be is vitte.

Amott pedig Esztike már komolyan pörölt a folyvást kacagó Palikával s végre is Esztike volt okosabb, eltávozott a vizes kannával. Ekkor aztán Palika is visszatért oda, a hol Birikét hagyta.

— Elment? No, sebaj, majd legalább kigondolok valami mesét, mért nem nőttem nagyra. Kevés volt a víz. De hol a czipóm? Itt hagytam... nincs... ejnye no... hova dobtam?

Kereste, kutatta s közben ugyancsak fölszisszent, mert egy éles túske véresre szurta a lábát. Ugy gondolta, hogy jobb lesz, ha térden csuszkálva folytatja a keresést. Csakhogy a ruhája vizes volt s a mint a porban csuszkált, rövid idő alatt csupa mocsok, sár lett a ruhája. A czipőjét pedig mégsem találta.

— Az a hamis Birike dugta el! gon-

volt már!
sal?

ott várja
jek. Meg-

mikor a
mint hitte,
hallotta,
ugy okos-
ésőbb is a
mnát nem
hát befelé.
ője, haris-
i hasznát,
eviszem.

szitike már
a folyvást
s végre is
bb, eltávo-
val. Ekkor
zatért oda,
yta.

sebaj, majd
ok valami
n nőtem
t a víz. De
agytam...
... hova

ugyancsak
ke véresre
hogy jobb
tja a kere-
lt s a mint
latt csupa
cipójét pe-

el! gon-

dolá. De azért is megkeresem... nagyon kikapnék, ha czipő nélkül kerülnék haza.

Megint talpra állt. ide-oda járt a poros uton s olyanná lett, mint valami szurtos, mezitlábás libapásztor. A megvérezett lába sajgott is, csak sántikálva tudott lépegetni. Már szinte sirt mérgében; de a czipőt persze mégsem találta.

Végre is rá kellett magát szánnia, hogy haza megy. Nagyon huzódózva sántikált a ház felé, kivált mikor látta, hogy apja ott áll az ajtóban. Szeretett volna oldalt fordulni és elbujni, de már későn. Apja is meglátta.

— Hát te milyen állapotban kószálsz? Jöszte csak ide!

Most már csöpp kedve sem volt Palikának pajkos kaczagásra. Maga is szégyelte, milyen lucskos, sáros, a tövis sebe sajgott a lábában s ha még az apa is előveszi a nádpálczát — — no, az már éppen nem lesz mulatságos.

Otölt-hatolt Palika, mikor magyarázta, hogy csak vig tréfát akart, de hát nem jól végződött... ő nem úgy akarta.

— Csak pajkoskodni akartál, szólt apja. Egyébre nem gondoltál, nem hallgattál. Most szaporán mosakodjál tisztára, öltöztetted ruhát, özsonna helyett pedig foglalkozzál hasznos elmélkedéssel arról, hogy sok a jóból is megárt.

BUCSUPILLANTÁS.

MOTT látom még egy kisit

*A gyorsan robogó kocsit.
Viszi, viszi hugocskámat,
Velem marad itt a bánat.*

*Viszi messze, iskolába,
Budapest fővárosába,
Viszi hosszú, nagy időre,
Majd egy egész esztendőre.*

*A kik egymást úgy szeretjük,
Mért is nem lehetünk együtt?*

*De nem! Nem sirok utána,
Neki így van ez javára.*

*Viszontlátom esztendőre,
Magszépülve, nagyra nőve,
Gazdagon sok ismeretben. —
Hát csak menj! És áldjon Isten!*

BETÜ-REJTVÉNY.

*Adva van: 4 a, 2 á, 1 b, 3 d, 5 e,
1 gy, 1 i, 2 l, 2 n, 1 ó, 1 ő, 3 p, 2 s,
1 sz, 4 t, 2 u, 1 v.*

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy az 1-ső sor balról jobbra és felülről lefelé ugyanazt adja.

1. sor = Egy szép főváros.
2. » = A »Kis Lap«-ból is ismeretes.
3. » = A szt. Irás egy nagy prófétája.
4. » = Egy égi lakó.
5. » = A katolikus egyház feje.
6. » = Fiu-név.
7. » = Szükséges ásvány.
8. » = Betű.

A megfejtők névsorából elsőnek kikuzott kapja jutalom-nyereményül a következő diszes könyvet:

„Ifjusági emléklapok.”

Gyűjtötte Füssy Tamás. Színes táblába kötve. A könyvnek tartalma elbeszélések és költemények.

BÜVÉSZET.

Vizben megálló parafa-dugók.

A PARAFADUGÓRÓL mindnyájan tudjuk, hogy rendkívül könnyű s ha vízbe tesszük, a víz felszínén uszik, még pedig, ha hosszukás, hosszában terül el a vizen.

Végy tehát hét darab egyforma hosszúságu dugót, a minőkkel pl. boros-üvegeket szoktak bedugaszolni. Szólíts fel valakit, hogy ezt a hét dugót tegye egy tál vagy dézsa vízbe, de úgy, hogy ne dőljenek oldalt a vízre, hanem egyenesen fölfelé állva lebegjenek.

A vállalkozó akármeddig próbálkozik, nem boldogul. Ha százszor állítja is élére a dugót, az bizony mindannyiszor oldalra dől. S nem tudván a megoldás nyitját, a próbálkozó kijelenti, hogy ezt a feladatot megoldani nem lehet.

Megmutatod, hogy lehet. Átveszed a dugókat s először is az asztalon állítod föl, egyet középre, a többi szorosán körbe a középsőhöz. Aztán fönt megmarkolod egyszerre mind a hetet és együtt mártod

be a víz alá, egy-két pillanatig ott tartod, aztán lassan elereszted. S a hét dugó állva marad egymás mellett, úgy lebeg a vízben.

Egyszerű magyarázata az, hogy az egyes dugók közti kicsi közök megtelnek vízzel s a dugók egymáshoz tapadnak, egyik megóvja a másikat a fölborulástól.

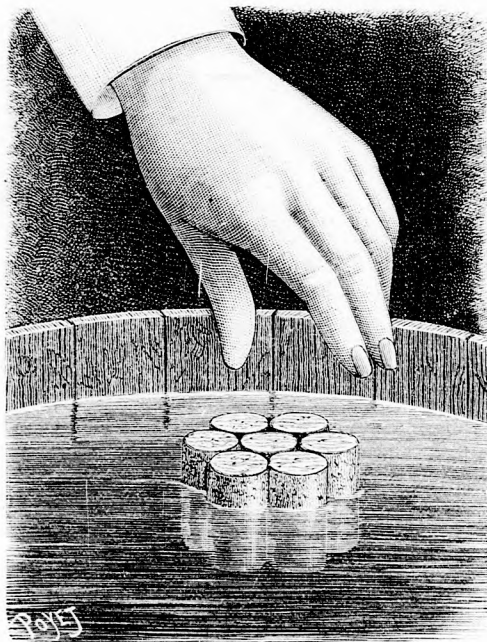
*

A bűvös nyíl.

Végy néhány jó hegyes, nagyobacska varrótűt, állíts föl czéltáblának puha fából való deszkácskát és szólíts fel valakit, hogy a tűt kis távolságról dobja a czéltáblára úgy, hogy a tű ott befuródjék s ott maradjon.

Hiába fogja próbálni, a tű le fog pattanni, nem furódik be. Ekkor te próbáld meg. De mielőtt tenéd, olyanformát mondasz, hogy

biztosítani akarod magadat a gyanu ellen, mintha talán valami más, valami különösebb fajta tűt csempésznel az előbbieik helyébe; ime győződjenek meg, hogy ugyanaz a tű, melylyel másnak nem sikerült a próba; hogy pedig ráismerjenek, egy szálczérnát húzol bele. A beszéd arra való,

VIZBEN MEGÁLLÓ PARAFADUGÓK.

g ott tar-
hét dugó
y lebeg a

y az egyes
nek vízzel
egyik meg-
másikat a
ástól.

*

vös nyil.

néhány jó
nagyob-
varróút,
l célzá-
uha fából
eszkácskát
s fel vala-
y a tüt kis
ról dobja
blára ugy,
tű ott be-
s ott ma-

fogja pró-
tű le fog
i, nem fu-
e. Ekkor
álod meg.
előtt ten-
yanformát
t, hogy
anu ellen,
mi külö-
előbbieket

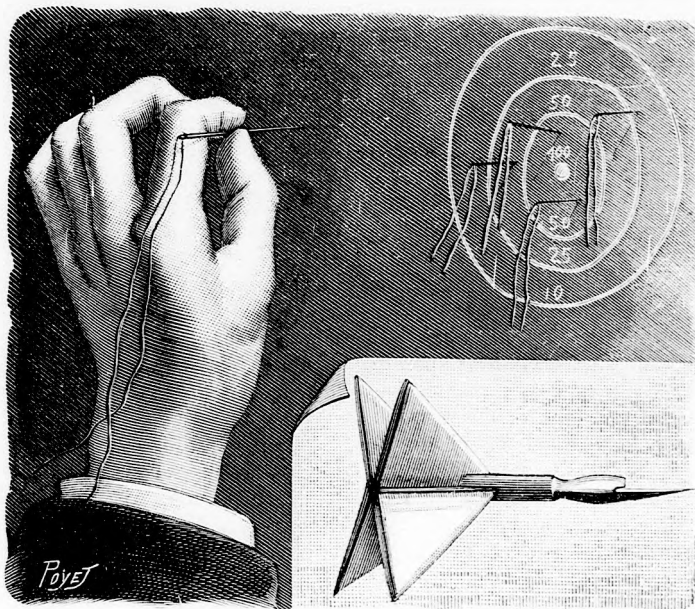
gy ugyan-
sikerült a
egy szál
arra való,

hogy ki ne találják a fogást; a czéraszál tudniillik okvetlenül szükséges a tübe.

Mihelyt czérna van a tübe fűzve, a kísérlet mindjárt sikerül, a tű megakad a puha deszkában. A dobáshoz persze egy kis gyakorlat szükséges, azért tehát előbb jól begyakoroljuk s csak azután produkáljuk a kísérletet.

Ha tű helyett nagyobb fajta hegyes eszközt, pl. árt vagy hegyes író tollat használunk, papirból csinálhatunk a végére megfelelő nehezéket.

A fogás tudniillik abban áll, hogy a könnyűcske nyíl tompa végén valami kis nehezék legyen. Ennek súlya teszi lehetővé, hogy a tű hegye a célzástáblába befű-

A BÜVÖS NYIL.

ródjék. Ezt már a régi korban is tudták s a nyilakat mind ilyenformán készítették.

A HAZUG DICSERET.

DIONYSIUS, Syracusa zsarnoka, egy ízben olyat gondolt, hogy ő verset is tud írni. Írt is és előhívta Philoxenust, a jeles versírót s felolvasta előtte. Aztán kérdezte, milyennek találja a verset?

— Nagyon rossznak, felelé a költő őszintén. A hatalmas zsarnok nagy haragra lobbant és börtönbe csukatta az őszinte bírálót. Másnapra azonban enyhült a haragja, újabb verset írt s előhivatván Philoxenust, megint felolvasta előtte és kérdezte véleményét.

A költő most már nem felelt, hanem az örök felé fordulva mondá:

— Kísérjetez vissza a börtönbe.

Dionysius megértette s boszusan szólt:

— Hát inkább mégý börtönbe, hogýsem nehány dicsérő szót mondj?

— Inkább megyek börtönbe, hogýsem megcsaljalak. Mit érnél el vele, ha rossz verseidet jóknak mondanám? Te elhinnéd s az emberek, büntetéstől félvén, rámondának, hogý jók, de titokban mindenki nevetne rajtad. Hidd meg, nem ér semmit az olyan dicséret, mely nem őszinte: mert nem dicsőségre, hanem csufoltatásra vezet.

A zsarnok elbocsáttatta a költőt s nem is kívánta többé a dicséretét a versei számára.

A HIU MAJOM.

A fejlettebb agy-velejü állatokról gondos megfigyeléssel sok érdekes tulajdonságot jegyeztek már föl. Ma már tudjuk, hogý beszélni az állatok persze csak a mesében beszélnek: de van sok

olyan állat, mely igen meglepő bizonyosságait adja annak, hogý gondolkodni is tud. Állatok háladatosságáról vagy boszujáról számtalan példát tudunk s legutóbb egy tudós természet-vizsgáló érdekes megfigyeléseket tett arról, hogý pl. a majom nemcsak a mesében, hanem valósággal hiu teremtés, tehát olyan hibája van, melyet az embereknél is tapasztalunk és megrovunk.

A majom rendesen igen játékos állat. Ha többen vannak együtt, vigan inceselkednek, évődnek egymással, akár a pajkos gyerekek. De még a fogságban megszelídült majom is többnyire vig legény, szereti a tréfát és láthatólag nagy mulatságára szolgál, ha valamely csinye kedvére sikerült.

Tudósunk azt vette észre, hogý kedvencz majma azt is szereti, ha gazdája nevet az ő mókáin. De észrevett egyebet is: azt,

hogý a majom boszankodik, ha gazdája akkor is nevet, mikor a majom nem tréfából csinált valamit, hanem belesült valamely dolgába. Mintha röstelte volna, mintha bántotta volna a hiuságát, hogý nevetnek rajta, mikor ő nincs tréfás kedvében.

S erről a tudós egy izben érdekesen győződött meg. A majom valóságos cselhez folyamodott, hogý a gúnyos nevetést elkerülje.

Egy napon ugyanis a majom az ablaknál ült és egy légy után kapott, de nem fogta meg s bosszusan nézett a fölnyitott üres markába. A tudós nagyot nevetett, a majom pedig kissé bosszusan egy másik légy után kapott. De valahogý nem volt ezuttal szerencséje, most sem fogta el s a tudós újra nevetett: A majom harmadszor is feléje kapott egy légynek és most már úgy tett, mintha megfogta volna, szájához emelte a kezét és evést színelve, büszkén nézett gazdájára. Oly jól játszott a szerepét, hogý el is hitette volna, hogý most már csakugyan fogott legyet; de gazdája jól látta, melyik légy felé kapott s látta, hogý az a légy most is ott sétál följebb az üvegen.

A majom tehát nem fogta el, de nem akart harmadszor is csufot vallani s úgy tett, mintha sikerült volna a légyvadászát. Mikor aztán gazdája ismét nevetve oda mutatott a sétató légyre, a majom bosszusan elfintorította az arcát és távozott az ablaktól, szinte láthatólag röstelve, hogý ügyetlenségét nem sikerült elpalástolnia. Es aztán egész nap igen csöndes és kedvetlen maradt.

A DERVIS ÉS A RÖG.

— Perzsa történetke. —

H IRES Ispahan városa közelében élt hajdanában egy jámbor és bölcs dervis (mohamedán szerzetes), ki messze földön nagy tiszteletben állott. A városon kívül volt szerényke kis kunyhója, melyre terebélyes fa borított hús árnyékot. Ott a fa alatt üldögélt a szent életű férfiú és imádkozott, elmélkedett, vagy pedig oktatta, vigasztalta a hozzá tanácsért folyamodott embereket.

A városban pedig lakott egy gazdag fiatal ember, aki boszankodott a miatt, hogy azt a szegény dervist oly sokat emlegetik. Mert a szent életű férfiú még arról is híres volt, hogy csak akkor beszélt, ha már elkerülhetetlenül szükséges volt; különben egyszerű jelekkel adta meg a választ.

Egy napon Hasszán — ez volt a gazdag ifju neve — több víg pajtásával összebeszélélt, hogy megtréfálja azt a jámbor dervist. Elmennek hozzá és majd intéz hozzá olyan fogas kérdéseket, hogy még sok szóval sem fog tudni megfelelni, csuffá lesz.

Megjelentek tehát a dervis kunyhójánál s a jámbor férfiut a fa árnyékában ülve találták.

— Szent férfiú, szólítá meg Hasszán szinlelt jámborsággal, az én elmémet és lelkemet három nagy kérdés gyötri, melyekre nem tudok magamnak választ adni. Hajlandó volnál-e bölcs véleményeddel felvilágosítani?

A dervis némán bólintott a fejével, hogy igen. Hasszán tehát kérdé:

— Első kérdésem Allahra (istenre) vonatkozik. Azt mondják, van Allah. De én nem látom sehol, nem is tudja senki meg-

mutatni, hát hogyan higgyem? Meg tudnád ezt nekem magyarázni?

A dervis intett, hogy meg.

— Másik kérdésem, folytatá Hasszán, a sátánról szól. A Korán (a mohamedánok szentírása) azt mondja, hogy a sátán tüzből van teremtve. No már ha a sátán maga is tüzből való, hogyan fájhat neki a pokol tüze? Megtudnád ezt nekem magyarázni?

A dervis újra bólintott, hogy igen.

— Harmadik kérdésem, szólott Hasszán tovább, az emberre vonatkozik. A Korán azt mondja, hogy az ember minden cselekedetét az isteni végzet szabta meg. No, már ha maga Allah szabta meg, hogy valaki ezt vagy azt tegye, akkor hogyan büntetheti valamely cselekedeteért? Most már, szent férfiú, felelj három kérdésemre!

A dervis megint bólintott, aztán fölkapott a földről egy jókora rögöt és ugyan csak fejbe vágta vele Hasszánt.

Már ezt Hasszán és barátai nem vették tréfára. Dühösen rontottak rá a dervisre, megragadták és a kádi (bíró) elé hurczolták, hol Hasszán elmondta a panaszát.

A kádi kérdezte a dervist, bűnösnek vallja-e magát? A dervis csak fejével intett, hogy nem.

— Akkor hát mondd el, mit tettél és miért tetted? szólott a kádi.

A dervis végre megszólalt.

— Ez az ifju három kérdést intézett hozzám s én megfelelttem.

— Nem igaz! kiáltott Hasszán. Válasz helyett fejbe vágta egy nagy röggel, még most is sajog a helye.

— No, már ezt csakugyan meg kell magyaráznod, mondá a kádi. Mert ez valóban furcsa válasz volt.

— Lehet, hogy furcsa, de helyes, szólt a dervis. Ez az ifjú azt kérdezte tőlem, hogyan hisessen ő Allah létezésében, mikor nem látja? De ime, most azt mondja, hogy fájdalmat érez a rög ütésétől. En azonban ezt a fájdalmat nem látom, hát hogyan hisessem, hogy csakugyan van az arczában fájdalom?

A kádi mosolygott. A dervis pedig folytatá:

— Aztán azt kérdezte, hogy a sátánnak, ki maga is tűzből van, hogyan fájhat a tűz? Ámde e jeles ifju maga is tudja, hogy mi mindnyájan csak porból, földből valók vagyunk; hát hogyan fájhat neki a földből való rög ütése?

A kádi újra mosolygott, a dervis pedig így végzé beszédét:

— Végre azt kérdezte, hogy ha a végzet szabta meg tetteinket, hogyan érhet valakit büntetés? No's, ha a végzet azt szabta meg, hogy én őt fejbe üssem a röggel, hogy mer ő engem bíró elé hurcolni?

A kádi most hangosan nevetett, mert látta, hogy az elmés dervis nem cselekedett rossz szándékból, csak leczkét adott a hetyke ifjunak. De Hasszán maga is belátta, hogy mikor ő akarta csuffá tenni az öreg dervist, ellenkezőleg maga lett csuffá. Röstelkedve mondá tehát:

— Bölcs kádi, már nem kívánom, hogy megbüntesd e szent férfit. Méltó leczkét kaptam tőle, nem fogom elfelejteni.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kálmán Ármin. Használhatod »jégár« szót; de megmaradhatsz az idegen »gletser« kifejezés mellett is, melyet megért mindenki. Teljesen megfelelő magyar szavunk nincs reá. — **Bartók Margit.** Az alföldnek arról a szép, nagy és nevezetes vá-

rosáról valóban érdekes leírást készíthetsz. Hogy más tájakról sok kis olvasótársad szintén nagy iparkodással fog dologhoz látni, az bizonyos, de ez csak arra szolgáljon, hogy annál nagyobb buzgalommal láss hozzá. Igazad van, hogy azért nem rettensz vissza a próbától. Nem is juthat győzelemhez az, aki már a küzdelem kezdetén haboz és ijedez. Tehát csak rajta! — **Károlyi Róza és Mariska.** Kedves testvéretek elhunytáról őszinte részvéttel értesültem s dehogy veszem rossz néven, hogy a gyászesetről csak hosszabb idő multával adtatok hírt. Csak megilletődéssel vehetem tudomásul egy olyan kedves, buzgó kis hívem elköltözését s szívből kívánom, hogy a mindent gyógyító idő hozza meg a szerető szülék, jó testvérek fájdalomának is gyógyító irját. De kegyeletes emlékezetünkben a drága kis halott mindenkor élni fog. — **Luszt Emma.** Egész Budapestről bajos volna írnod. Elég a kerület, sőt maga az utca is, csak érdekesen írd le. — **Werkner Lajos.** A meleg jókívánságot, melylyel soraidat végezted, szívből viszonzom. — **Bayer Feri.** Leveledet az ígért mel-léklettel, mint ragaszkodástok jelét, örömmel fogom fogadni. — **Ifj. Lázár Aurél.** Jól volt címézve, tehát el is jutott hozzám. Különben a »Kis Lap« minden számán olvasható a pontos cím, ha tehát kétséged van, ott elolvashatod. — **Grünwald Margit és Iona.** Hogyne volna arról a városról írni való? Megyei és püspöki székhely, gazdag vidék központja. Van ott sok érdekes, csak néz-zetek jól körül és idézzétek emlékezetetekbe, a mit tudtok. A képrejtvénykék nem sikerültek. — **Lázár Piroška.** A számrjtvényt a megfjéttéssel együtt küldd be újra, mert nekem, elgondolható, nem jut időm arra, hogy a megfjéttés keresésével bibelődjem. — **K. Zs. Alsó-Dabas.** Ezt is közöljük. Az a néhány vonatkozás, mely kissé időhöz kötné, nem baj; pár szó változtatásával segíthetni rajta. — **Tauber Margit.** Sajnálom, de egyik kíván-ságodat sem teljesíthetem. Hogy a római számo-kat magyarázzam meg, azt kéred. De hiszem ezt akármelyik megfelelő tankönyvben megtalálhatod s a »Kis Lap« nem foglalkozhatik olyasmivel, a mit kis olvasói a tankönyveikből tanulnak. A mi pedig azt az arczképet illeti, annak a »Kis Lap«-ban való közlését tiltja a szerénység. — **Weisz Olga.** Rendben van ugy minden, a hogy van. Arról szó sem lehetett, mintha rossz néven vettem volna; csak tudni ohajtottam, kinek az írása. — **Blum Ella.** Az elveszett szám megküldése iránt fordulj egyenesen a kiadó-hivatalhoz, de pontosabban írd meg, melyik számot kívánod, mert abból, hogy »a 18. Kis Lap« vészett el, csak ugy körülbelöl sejteni lehet, hogy az előbbi kötet 18-dik számát kéred. Pontosán írd meg, melyik kötetnek melyik számára van szükséged s a kiadó-hivatal megküldi, ha még van készletben.